

Stel een sociaal verbod in voor Zwarte Piet, voer de Witte Piet in!

De hoorzitting van de gemeenteraad van Amsterdam heeft laten zien dat verandering in de lucht hangt. Ik hoop dat de raad de sprekers serieus neemt. Ik geloof niet dat je menselijk gedrag per decreet kunt bepalen. Zo denk ik dat je anti-semitisme en racisme wel via wet- en regelgeving enigszins kunt beïnvloeden, maar uiteindelijk moet moraal en niet de politiek de mens beschaving bijbrengen. En bovendien, mensen moeten ook het recht hebben op ongeciviliseerd gedrag. Of ze daar gebruik van willen maken is een kwestie van beschavingsniveau. Zo ben ik tegen een wettelijk verbod om scheten te laten in het openbaar.

Ik ben wel voor een sociaal verbod op racisme en met name op het gebruik van Zwarte Piet tijdens Sinterklaas. Het verschil tussen een juridisch verbod en een sociaal verbod is dat een juridisch verbod via wet- en regelgeving wordt afgedwongen en een sociaal verbod via de ontwikkeling van een moreel besef dat iets, c.q. racisme, fout is. Dat moreel besef is afwezig in Nederland met name in de periode van Sinterklaas (maar vaak ook daarbuiten). Nog steeds hebben miljoenen Nederlanders geen besef van het racistische karakter van de figuur van Zwarte Piet en maken zichzelf wijs dat het niet om racisme gaat. Het portretteren van zwarte mensen als dom, achterlijk, kinderlijk wordt niet gezien als racistisch. Net zoals anderhalve eeuw geleden Nederlanders geen besef hadden dat de handel in mensen moreel onacceptabel was; ze maakten zichzelf wijs dat het heel normaal was.

Maar er hangt verandering in de lucht. Tien jaar geleden was het not done om een discussie te voeren over het racistisch karakter van de figuur van Zwarte Piet. Vandaag is het een hot topic in de media en de maatschappelijke discussie. Er groeit een besef, bij nu nog kleine, delen van de Nederlandse samenleving dat verandering in het beschavingsniveau nodig is. Er is een kans dat dit besef kan overslaan naar grote delen van de bevolking. In Amerika is dat ook zo gebeurd. Tot 1963 vonden grote delen van de witte Amerikaanse bevolking het normaal om zwarte mensen te discrimineren. Dat is volledig omgeslagen. Die verandering is daar tot stand gekomen door geweldloze acties van de burgerrechtenbeweging. Er is een sociaal verbod ingevoerd, waar mensen elkaar aanspreken als ze over de schreef gaan met racistisch gedrag.

Hoe voer je zo'n sociaal verbod in in Nederland?

Er moet eerst een klimaat zijn voor verandering. Mijns inzien is dat klimaat er nu.

Vervolgens moet er duidelijk zijn wat dat verbod inhoudt: de racistische figuur van Zwarte Piet mag niet meer gevoerd worden bij Sinterklaas-activiteiten. Het moreel besef moet groeien dat dit niet kan is.

Verder moet er een alternatieve invulling worden gegeven van de figuur van Zwarte Piet. En dat is extreem eenvoudig: voer de Witte Piet in. Aangezien Sinterklaas wit is, zal niemand een domme, achterlijke en koddige Witte Piet associëren met discriminatie van witte mensen. Slavernij en kolonialisme worden geassocieerd met de achterstelling van zwarte mensen, niet met domme witte mensen.

Bovendien, een kind kan goed begrijpen dat een Afrikaan Kwame of Tambo heet en niet Piet. Piet is een naam voor witte mensen en voor zwarte mensen die door hun slavenhouder van hun naam beroofd zijn en een Europese naam hebben gekregen.

De invoering van Witte Piet betekent dat de liedjes en toneelstukjes enigszins moeten worden aangepast, maar Nederlanders staan bekend om hun flexibele aanpassingsvermogen, dus dan moet geen probleem zijn.

Tenslotte moet je een vorm van organisatie hebben om dit sociaal verbod in te voeren. In Amerika waren dat de burgerrechtenorganisaties. In Nederland zou zo'n organisatie zich in eerste instantie richten op het bevorderen van good practice, het naar voren halen van activiteiten en organisaties die het moreel besef hebben dat Zwarte Piet verboden moet worden. Hiermee kunnen andere witte weifelaars over de streep gehaald worden om te stoppen met dit racistische element van het Sinterklaasfeest. In tweede instantie, als een groot deel overtuigd is dat Zwarte Piet niet kan, kan de organisatie mensen die het feest nog op de oude manier vieren confronteren met hun racistisch gedrag.

Er zijn nu verschillende organisaties die zich bezig houden met het racistisch karakter van het Sinterklaasfeest. Nu is de tijd gekomen om te bundelen om een sociaal verbod in te voeren. Nederland heeft een mooi voorbeeld in de anti-rook campagne. Vroeger was het normaal dat mensen rookten in scholen, treinen, werkplekken etc. Nu is het not done. Er is een sociaal verbod gekomen tegen roken. Dat vereiste organisatie.

Zoiets is nodig om Zwarte Piet af te schaffen. Op iedere school – van de basisschool tot en met de universiteit, op iedere crèche, op iedere plek waar Sinterklaas gevierd wordt, zouden mensen aangesproken moeten worden op het gebruik van Zwarte Piet. Door bundeling van bestaande initiatieven zal de kracht groeien om een sociaal verbod kunnen invoeren.

De tijd is er rijp voor. Nu de daad nog.